

armeo estas for~ita de la ĉefurbo B; pro manko de komunikiloj tiu vasta regiono estas for~ita for de la monduivo. Kp TONDI, FALĈI, ROMPI, HAKI, SEKCI. El~i (tr). Doni formon al io, for~ante de ĝi pecetojn : en la balkono estis el~ita karikaturo vizago Z. Kp TAJLI.

tranĉeo ㄹ. Foso por kuri, por kaŝi aŭ por protekti sin sur batalejo.

* **Trankvila.** 1 Agitata de neniaj zorgoj; plene libera de ĉiu ajn spirita eksciteco; havanta firman certecon pri si mem k netimon antaŭ la estonto : vi estas ~a pri via morgaŭa tago Z; estu ~a, mia tuta ŝuldo estos baldaŭ pagita al vi Z; ~a konscienco estas bona dormilo Z; lasu min ~a Z; ŝia voĉo havis sonon certecan k ~an Z; almenaŭ morton havos mi ~an Z; kiu vivas ~e, vivas facile Z; li respondis ~e k sentime; ne sciante, ĉu la lingvo ne subite altiĝos, ni ne povus ~e labori Z; ĉu mi ~e tion ĉi toleru Z? paco ligu plej ~e ambaŭ la popolojn Z. Kp PACA, MILDA, SERENA, PIA. 2 (Ev.) Senmova k ebliganta facilan ripozon; ne ekscitanta la sentumojn; pac(ig)a; kvieta 1 : ~a domo B; akvo ~a estas akvo danĝera Z (Kp : kvieta akvo ŝiras la bordojn B); en ~a vetero ĉiu remas sen danĝero Z; la ~a stela nokto k ~a sentima maro Z; en niaj kongresoj okazas ne ĉiam ~aj debatoj. ~(ec)o. Stato de iu aŭ io ~a : 1 Lia koro neniam ĝuos ~on B; se per ia bona faro al vi ~on povas mi alporti, parolu Z; la infanoj donas al la homoj momenton de forgeso k ~o B; trovi ~on en la penso, ke...; ŝi diris kun devigita ~eco; vi mem ne farus kun animo ~eco tielan maljustaĵon Z. 2 Sur la kamparo regis ~o. ~igl. Igi iun aŭ ion ~a 1 : ~igu la malpaciencajn B; ~igu por momento vian miron Z; ~igi la ĉagrenon de iu; mi rapidas nun ~igi la amikojn, kiuj atendas sopirante Z; donu al li ~igajn konsilojn; mi ~igis k kvietligis mian animon Z. ~igl. Igi ~a 1 : la princo ~igis subite B; animo mia grade ~igos Z; ankaŭ inter tiuj popoloj vi ne ~igos k ne estos ripozo por via piedo Z; sufiĉe, ~igu de l' batado, ho mia koro Z. Mal~a. Sentanta moralan malkvieton k konsternan antaŭtimon : la du pastroj ĵaris mal~an movon B; mal~e demandi; ho mia kor', ne batu

mal~e Z; mal~o regis ĉe la loĝantaro. Mal~igl. Igi mal~a : malbona antaŭsento virinon eble mal~igus Z; ne timu k ne mal~igu Z; vere tio min mal~igas Z. Rm. : **Trankvila** diferencas de **kvieta** per tio, ke ĝi koncernas esence la moralan k **kvieta** la fizikan staton. Sed, ĉar la animstato ofte modifiĝas la' eksteran aspekton de la homo, **kvieta** povas ankaŭ havi iel moralan sencon k taŭgi por malforta aŭ detenata emocio aŭ sentumo, kiu ne aperas sur la vizago. Inverse, ĉar oni ĉiam rajtas animigi la senanimajn, oni povas metafore uzi **trankvila** pp objektoj. Tamen oni rimarkos, ke la derivitaj vortoj estas preskaŭ ĉiam uzataj laŭ la propra senco.

* **Trans.** 1^e Prep. montranta lokon kuŝantan pli malproksime ol la objekto, kiu estas komplemento de tiu prepozicio : 1 (sen lokŝanĝo) la popoloj loĝantaj ~ la maro; antaŭ la malleviĝo de la suno ni devas esti ~ la limo Z; aŭskulti ~ muro Z (Kp SUBAŬSKULTI); tio estas belaj rakontoj el ~ la montoj Z; se ~ la tombo estas ja ankoraŭ vivo. Rm. : En la versoj de Hamleto : tiu stelo tre luma, en sia kurado trans arkaŝo la ĉiela, **trans** ŝajnas eraro anstataŭ **tra**. 2 (kun lokŝanĝo) pensoj iras ~ limo sen pago k timo Z; Hanibalo iris ~ la Alpoj; ĵetu la pilkon ~ la muron B; la hirundo flugis ~ la riveron Z; veturi ~ la maron Z; ~ la lipoj de la serioza matrono nur ~kuris rapida rideto Z. Rm. : **Trans** k **preter** signifas ambaŭ, ke oni iras pli malproksimen ol la preparolata objekto; sed **preter** signifas, ke oni antaŭe laŭiris tiun objekton, k **trans**, ke oni pasis super ĝi : ŝi rapidis ~kuri la straton, kiam du kaldeŝoj kun furioza rapideco pretergalopis Z.

IIe Vortero kun sama signifo : ~a. Estanta ~ io : la ~a troluaro, bordo Z; mi ja ne kredas tiun ~an mondon. ~e. En ~a loko : la reĝoj de Amoridoj, kiuj loĝas ~e de Jordan Z; tonoj sonis ~e de la densa kurteno Z. ~o. ~a loko : li regis super la tuta ~o de la Rivero Z. ~igl. 1 Porti ~en, meti ~en, ~doni. 2 Relŝanĝi. ~iglo. Relŝanĝilo. ~igl. Iri ~en : la du viroj mal-supreniris de la monto, k ~igis la Jordan, k venis al Josuo Z; baldaŭ ni ~igos en alian loĝejon. ~ulo. Tiu, kiu loĝas ~e.